

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 20-06-2023

Mødedato Tirsdag d. 20. juni 2023 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 13

Indholdsfortegnelse

ØK Budgetopfølgning pr. 30. april 2023.....	3
ØK Budgetforslag 2024.....	7
Lukket: ØK Orientering.....	9
Lukket: Underskriftsark - Økonomi- og Erhvervsudvalget, 20. juni 2023.....	10

Punkt 1: ØK Budgetopfølgning pr. 30. april 2023

00.30.00-S00-4-23

Resume

Som en del af den samlede økonomistyring i Horsens Kommune gennemføres der 2 gange om året en budgetopfølgning på kommunens samlede økonomi. Budgetopfølgningen er behandlet i de respektive fagudvalg og forelægges nu samlet for Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

På det skattefinansierede område viser budgetopfølgningen et samlet merforbrug på 164,7 mio. kr. i forhold til det oprindeligt vedtagne budget og et merforbrug på 7,7 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, som er budgettet inkl. overførsel af de opsparinger fra 2022 på i alt 156,8 mio. kr., som skoler, institutioner m.fl. har fået overført til 2023.

På baggrund af budgetopfølgningen forventes der umiddelbart en overskridelse af servicerammen for 2023 på 126,8 mio. kr. Overskridelsen skyldes hovedsagelig merforbrug på foranstaltninger for og tilbud til børn og voksne med fysiske og psykiske handicaps (det specialiserede socialområde), men også merforbrug på dagtilbudsområdet, uddannelsesområdet og ældreområdet.

Der forventes merudgifter på beskæftigelses- og integrationsudvalgets område på 49,9 mio. kr. Merudgifterne vedrører særligt udgifter til forsikrede ledige, ledighedsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp.

På indtægtssiden forventes der samlet set merindtægter på ca. 81 mio. kr. som følge af en positiv midtvejsregulering til dækning af et merforbrug på overførselsudgifter samt merudgifter grundet pris- og lønudviklingen. Indtægtsbevilling hertil søges i forbindelse med budgetopfølgningen i efteråret, hvor den præcise merindtægt kendes.

I det oprindeligt vedtagne budget for 2023 er der budgetteret med et driftsoverskud (før anlæg og afdrag på lån) på 204,4 mio. kr. Budgetopfølgningens forventede regnskab for 2023 viser nu et forventet overskud på driftsvirksomheden på 120,7 mio. kr., hvilket alt andet lige svarer til et forbrug af likvide midler på 83,7 mio. kr. mere end forudsat ved budgetlægningen. Der er heller ikke i 2024 udsigt til faldende udgifter på det specialiserede socialområde - tværtimod har det vist sig i de senere år, at udgifterne på det specialiserede social område stiger mere og mere. Dette indebærer, at kommunens likviditet vil falde markant mere end forventet i de kommende år, hvis merudgifterne på især det specialiserede socialområde ikke indarbejdes i de kommende års budgetter sammen med en tilhørende finansiering af de øgede udgifter i form af øgede indtægter og/eller reduktion af udgifterne.

I henhold til styrelseslovens regler kan der ikke afholdes væsentlige merudgifter, uden at Byrådet har meddelt bevilling til dem. Der søges således tillægsbevillinger til budget 2023 på det skattefinansierede område på 113,9 mio. kr. Udgifterne finansieres af kassebeholdningen.

I forbindelse med budgetopfølgningen foretages der budgetneutrale omplaceringer mellem udvalg og mellem politikområder inden for det enkelte udvalg.

På anlæg forventes samlet set nettoanlægsudgifter i 2023 på 190,4 mio. kr. Det giver et merforbrug på 0,6 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget. På udgiftssiden forventes et forbrug på 345,1 mio. kr., mens der forventes anlægsindtægter for i alt 154,8 mio. kr.

Sagen afgøres af Byrådet.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Byrådet tager budgetopfølgningen pr. 30. april 2023 til efterretning.
2. Byrådet giver tillægsbevillinger til budget 2023 i henhold til specifikationen i bilag 4 på 113,9 mio. kr. på det skattefinansierede område. Beløbet finansieres af kassen.
3. Byrådet godkender, at der foretages budgetneutrale omplaceringer mellem udvalg og politikområder inden for det enkelte udvalg jf. bilag 5.

4. Byrådet godkender, at der gives rådighedsbeløb i 2023 på netto -21 mio. kr. og rådighedsbeløb i 2024 på netto 21 mio. kr., jf. bilag 6.
5. Byrådet godkender, at der gives anlægsbevilling på netto -18,1 mio. kr., jf. bilag 6.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget tiltrådte indstillingen.

Sagsfremstilling

Administrationen har gennemført budgetopfølgning på baggrund af forbruget pr. 30. april 2023.

På det skattefinansierede område viser budgetopfølgningen et samlet merforbrug på 164,7 mio. kr. på driften i forhold til det oprindeligt vedtagne budget og et merforbrug på 7,7 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, som er budgettet inkl. overførsel af de opsparinger fra 2022 på i alt 156,8 mio. kr., som skoler, institutioner m.fl. samlet har fået overført fra 2022 til 2023.

De væsentligste forklaringer på merforbruget i forhold til *oprindeligt* budget er et merforbrug på det rammebelagte område på foranstaltninger for og tilbud til børn og voksne med fysiske og psykiske handicaps (det specialiserede socialområde), men også merforbrug på dagtilbudsområdet, uddannelsesområdet og ældreområdet. Hertil kommer merudgifter på ikke-rammebelagte områder under Beskæftigelses- og Integrationsudvalget på 49,9 mio. kr.

Samtidig sker der planlagt forbrug af de opsparinger som institutioner og skoler har fået overført fra 2022 til 2023.

Der forventes et merforbrug på 7,7 mio. kr. i forhold til korrigeret budget inkl. overførsler fra 2022 og øvrige tillægsbevillinger. Der forventes væsentlige merforbrug i forhold til korrigeret budget på hhv. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget, Børne- og Dagtilbudsudvalget og Ældre- og Handicapudvalget, et mindre merforbrug på Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget, mens der forventes mindreforbrug på de øvrige udvalg.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2022 blev der til 2023 overført 156,8 mio. kr. i opsparede midler til institutioner, skoler m.v. I forbindelse med budgetopfølgningen forventes der overført 64,6 mio. kr. i uforbrugte midler til 2024. Der er således tale om et forbrug af opsparede midler på 92,2 mio. kr.

En nærmere beskrivelse af budgetopfølgningen på driftsudgifterne findes i bilag 1 og bilag 3.

I det oprindeligt vedtagne budget for 2023 er budgetteret med et driftsoverskud (før anlæg og afdrag på lån) på 204,4 mio. kr. Budgetopfølgningens forventede regnskab for 2023 viser nu et forventet overskud på driftsvirksomheden på 120,7 mio. kr., hvilket alt andet lige svarer til et forbrug af likvide midler på 83,7 mio. kr. mere end forudsat ved budgetlægningen. Der er heller ikke i 2024 udsigt til faldende udgifter på det specialiserede socialområde - tværtimod har det vist sig i de senere år, at udgifterne på det specialiserede social område stiger mere og mere. Dette indebærer, at kommunens likviditet vil falde markant mere end det tidligere forventede i de kommende år, hvis merudgifterne på især det specialiserede socialområde ikke indarbejdes i de kommende års budgetter sammen med en tilhørende finansiering af de øgede udgifter i form af øgede indtægter og/eller reduktion af udgifterne.

Serviceramme

På baggrund af budgetopfølgningen forventes der umiddelbart en overskridelse af servicerammen for 2023 på 126,7 mio. kr. Overskridelsen skyldes hovedsageligt det ovenfor nævnte merforbrug på foranstaltninger for og tilbud til børn og voksne med fysiske og psykiske handicaps (det specialiserede socialområde), dagtilbudsområdet, uddannelsesområdet og ældreområdet.

Specifikation af servicerammen opdelt på udvalg fremgår i bilag 1 afsnit 1.4.

Indtægter

På indtægtssiden forventes der samlet set merindtægter på ca. 81 mio. kr. som følge af en positiv midtvejsregulering til dækning af et merforbrug på overførselsudgifter samt merudgifter grundet pris- og lønudviklingen. Indtægtsbevilling hertil søges i forbindelse med budgetopfølgningen i efteråret, hvor den præcise merindtægt kendes.

Tillægsbevillinger på drift

I forbindelse med budgetopfølgningen søges der tillægsbevillinger til budget 2023 på i alt 113,9 mio. kr. på driften. Tillægsbevillingsansøgningerne fordeler sig med -0,2 mio. kr. på Økonomi- og Erhvervsudvalget, 49,9 mio. kr. på Beskæftigelses- og Integrationsudvalget, 12,3 mio. kr. på Børne- og Dagtilbudsudvalget, 10,5 mio. kr. på Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget, 0,9 mio. kr. på Plan- og Vejudvalget, 5,9 mio. kr. på Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget og endelig 34,7 mio. kr. på Ældre- og Handicapudvalget. Bevillingsansøgningen drejer sig hovedsagelig om forventede merudgifter på i alt ca. 46 mio. kr. til foranstaltninger og tilbud til børn og voksne med fysiske og psykiske handicaps (det specialiserede social område) og 49,9 mio. kr. til overførselsudgifter i form af merudgifter til forsikrede ledige, ledighedsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp samt 10,5 mio. kr. vedrørende basisundervisning i dansk som andet sprog.

Specifikation af tillægsbevillingsansøgningerne fremgår af bilag 4.

Budgetneutrale omplaceringer

I forbindelse med budgetopfølgningen foretages der en række budgetneutrale omplaceringer mellem udvalg og politikområder inden for det enkelte udvalg.

Specifikation af de budgetneutrale omplaceringer fremgår af bilag 5.

Anlæg

Samlet set viser anlægsopfølgningen pr. 30. april 2023 nettoanlægsudgifter for i alt 190,4 mio. kr. Det giver et netto merforbrug på 0,6 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

Skattefinansieret anlæg indenfor anlægsramme

På skattefinansieret anlæg ekskl. ældreboliger forventes nettoanlægsudgifter for 154,2 mio. kr., hvilket giver et forventet merforbrug på netto 7,7 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

På udgiftssiden forventes et samlet forbrug på 308,9 mio. kr., der giver et mindre forbrug på 1,3 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget. På Plan- og Vejudvalgets område forventes et merforbrug på 18,8 mio. kr., mens Børne- og Dagtilbudsudvalget forventer et merforbrug på 8,4 mio. kr. Omvendt forventer Ældre- og Handicapudvalget et mindre forbrug på 28,5 mio. kr., mens Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget forventer et mindre forbrug på 9,3 mio. kr.

På indtægtssiden forventes samlede anlægsindtægter for i alt 154,8 mio. kr. i 2023. Det er en forventet mindre indtægt på 9 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

Det korrigerede bruttoanlægsbudget er 429,7 mio. kr. Pr. 30. april 2023 forventes et mindre forbrug på 118,4 mio. kr. Den samlede bruttooverførsel til 2023 på skattefinansieret anlæg udgør 108,7 mio. kr.

Skattefinansieret anlæg udenfor anlægsramme (ældreboliger)

Vedr. ældreboliger forventes et merforbrug på 0,4 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

Brugerfinansieret anlæg

På brugerfinansieret anlæg forventes samlet set et mindre forbrug på 7,5 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

I forhold til det korrigerede budget forventes et mindre forbrug på 11,6 mio. kr. Den samlede bruttooverførsel til 2023 vedr. brugerfinansieret anlæg udgør 5,9 mio. kr.

Ændringer i rådighedsbeløb og anlægsbevillinger

I anlægsopfølgningen udskydes rådighedsbeløb for i alt 21 mio. kr. fra 2023 til 2024, primært som følge af flytningen af det oprindeligt afsatte budget vedr. havnebadet til kapacitetspuljen på hhv. Børne- og Dagtilbudsudvalget og Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget i 2024. Der søges endvidere anlægsbevilling på -18,1 mio. kr., jf. bilag 6.

MOKR/AN

Bilag

Bilag 1 Budgetopfølgning pr. 30. april 2023 Hoveddokument

Bilag 2 Budgetopfølgning pr. 30. april 2023 Rammebelagte - ikke rammebelagte udgifter

Bilag 3 Budgetopfølgning pr. 30. april 2023 Detaljeret opfølgning

Bilag 4 Budgetopfølgning pr. 30. april 2023 Tillægsbevillingsansøgninger

Bilag 5 Budgetopfølgning pr. 30. april 2023 Budgetneutrale omplaceringer

Bilag 6 Ændring af rådighedsbeløb og anlægsbevillinger

Punkt 2: ØK Budgetforslag 2024

00.30.00-S00-21-22

Resume

De politiske udvalg har udarbejdet budgetforslag for 2024 og overslagsårene med udgangspunkt i de udmeldte budgettrammer. Det samlede budgetforslag viser en formindskelse af kassebeholdningen med 4,4 mio. kr. i 2024 og en samlet forøgelse af kassebeholdningen på 98,9 mio. kr. i budgetperioden 2024-2027. På trods af denne forøgelse af kassebeholdningen, forventes den gennemsnitlige kassebeholdning at falde til ca. 120 mio. kr. i 2025. Det skyldes bl.a. deponeringen af likvide midler i forbindelse med indgåelse af lejemålet på Chr M Østergaards Vej, som er foretaget den 1. januar 2023, og et betragteligt forbrug af likvide midler i 2023, jf. foregående sag. Horsens Kommunes deponerede likvide midler, som ikke medregnes i opgørelse af likviditeten, udgør i alt knap 300 mio. kr., som frigives med 1/25 årligt.

Et fald i likviditeten er politisk aftalt og forventet med baggrund i bl.a. deponeringen af likvide midler som følge af den indgåede OPP-kontrakt på Chr M Østergaards Vej. I det foreliggende budgetforslag er de forventede merudgifter på det specialiserede socialområde imidlertid ikke indregnet i 2024 og efterfølgende år. I det omfang de forventede merudgifter til især det specialiserede socialområde ikke afsættes i budgetterne med tilhørende finansiering i form af merindtægter og/eller mindreudgifter, vil likviditeten falde til et markant lavere niveau.

Budgetforslaget er foreløbigt og skal særligt på indtægtssiden tages med forbehold, da tilskud og udligning samt skattedelen ikke er endelig fastlagt på nuværende tidspunkt.

Sagen afsluttes i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Økonomi- og Erhvervsudvalget tager det foreløbige budgetforslag for 2024 og overslagsårene 2025-2027 til efterretning.
2. Økonomi- og Erhvervsudvalget beder administrationen om at udarbejde et revideret forslag til investeringsoversigt, som indarbejder forventede anlægsoverførsler fra 2023 samt øvrige kendte tidsforskydninger.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog indstillingen.

Sagsfremstilling

Det samlede budgetforslag viser en formindskelse af kassebeholdningen på 4,4 mio. kr. i 2024 og en samlet forøgelse af kassebeholdningen på 98,9 mio. kr. i budgetperioden 2024-2027. Det skal dog understreges, at på trods af denne forøgelse af kassebeholdningen, forventes den gennemsnitlige kassebeholdning at falde til ca. 120 mio. kr. i 2025. Det skyldes deponeringen af likvide midler i forbindelse med indgåelse af OPP-kontrakten på Chr M Østergaards Vej og et betragteligt forbrug af likvide midler i 2023, jf. foregående sag om budgetopfølgning.

Et fald i likviditeten er politisk aftalt og forventet med baggrund i bl.a. deponeringen af likvide midler som følge af den indgåede OPP-kontrakt på Chr M Østergaards Vej. I det foreliggende budgetforslag er de forventede merudgifter på det specialiserede socialområde imidlertid ikke indregnet i 2024 og efterfølgende år. I det omfang de forventede merudgifter til især det specialiserede socialområde ikke afsættes i budgetterne med tilhørende finansiering i form af merindtægter og/eller mindreudgifter, vil likviditeten falde til et markant lavere niveau.

Budgetforslaget er foreløbigt og skal tages med forbehold, bl.a. fordi der på nuværende tidspunkt ikke foreligger endelige tal for tilskud og udligning samt for skatteindtægterne.

Drift

Driftssiden af budgetforslaget består af udvalgenes budgetforslag. I forhold til de tidligere udmeldte udvalgsrammer er der indregnet ændringer som følge af den demografiske udvikling og ændrede forventninger på beskæftigelsesområdet. Der vil efterfølgende på baggrund af de seneste skøn for ledigheden samt diverse lovændringer ske en konkret genberegning af de forventede udgifter på beskæftigelsesområdet frem mod det endelige budgetforslag i august.

Med hensyn til pris- og lønreguleringen er der tale om et foreløbigt skøn. Den endelige regulering vil blive beregnet, når de detaljerede pris- og lønskøn foreligger fra KL.

Herudover kan der frem imod det endelige budgetforslag ske ændringer i udgifterne på de øvrige driftsområder som følge af udmøntning af Lov- og Cirkulæreprogrammet.

Indtægter

Indtægtssiden er på nuværende tidspunkt en kombination af kendte og skønnede beløb. Der er blandt andet indarbejdet de skønnede konsekvenser af den økonomiske aftale for 2024, der er blevet indgået mellem KL og regeringen.

Den økonomiske aftale gav kommunerne et løft af servicerammen på 1,7 mia. kr. svarende til 27,5 mio. kr. for Horsens Kommune. Desuden indeholdt aftalen et løft af anlægsrammen på 0,8 mia. kr. i forhold til 2023. I forhold til den forventede anlægsramme for 2024 svarer dette til et løft i anlægsfinansieringen på 1,1 mia. kr. svarende 17,8 mio. kr. i Horsens Kommune.

Der blev i aftalen ikke givet kompensation for en varig pris- og løneffekt fra 2022 på 1,9 mia. kr. svarende til ca. 30 mio. kr. i Horsens Kommune.

Med hensyn til overførselsudgifterne er bloktilskuddet højere end sidste års skøn, da skønnet for overførselsudgifter på landsplan er opjusteret med 7,2 mia. kr. Der er i budgetoversigten forudsat, at Horsens Kommunes andel af det forhøjede bloktilskud vil svare til de samlede merudgifter på beskæftigelsesområdet i Horsens Kommune efter genberegningen af de forventede udgifter på området.

De endelige tilskuds- og udligningsbeløb samt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag vil først være kendte i begyndelsen af juli måned. Disse beløb vil herefter blive indarbejdet i det endelige budgetforslag for 2024.

Anlæg

På anlægssiden afspejler budgetoversigten niveauet i den vedtagne investeringsoversigt fra budget 2023. Hvis de tillægsbevillinger, der er besluttet efter vedtagelsen af budget 2023 indarbejdes i budgetoversigten, vil nettoanlægsniveauet i 2024 blive 47,3 mio. kr. højere. Det indstilles, at administrationen til det endelige budgetforslag udarbejder et revideret forslag til investeringsoversigt, som tager højde for forventede anlægsoverførsler samt øvrige kendte tidsforskydninger i anlægsprojekterne.

Lån

Der er i budgetforslaget budgetteret med en lånoptagelse på 26,2 mio. kr. i 2024 vedrørende anlægsudgifter i 2023. Der er tale om lån til anlægsudgifter, der er låneberettigede efter bekendtgørelsen om kommunernes låntagning. Det drejer sig om udgifter til gadebelysning, energibesparende foranstaltninger samt til by- og områdefornyelse.

Bilag

Budgetoversigt 2024-2027

Punkt 3: Lukket: ØK Orientering

00.01.00-P00-15-22

Økonomi- og Erhvervsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Punkt 4: Lukket: Underskriftsark - Økonomi- og Erhvervsudvalget, 20. juni 2023

00.13.06-P35-3-22

Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendte beslutningsprotokollen.